

Introduksjon

Bli med på en rundreise i Norge! Vi skal lage et spill hvor du styrer et prøver å raskest mulig finne steder og byer du blir bedt om å besøke.

Steg 1: Et norgeskart

Vi legger først inn et norgeskart som en bakgrunn. Dette vil vi senere

Sjekkliste

- Vi må først laste ned filen som inneholder kartet fra nettet. Hvis kan du hoppe over det neste punktet.
- Høyreklikk på lenken norgeskart.png og velg at den skal åpnes i Dette vil vise et bilde av et norgeskart. Høyreklikk på bildet, og bildet et sted du finner det igjen, for eksempel på Skrivebordet.
- Start et nytt Scratch-prosjekt. Slett kattefiguren, for eksempel v
- Legg inn norgeskartet som bakgrunn ved å velge under Ny norgeskart.png du lastet ned tidligere.

Norgeskart

Det finnes mengder av kart på internett. Det kartet vi bruker i den alle kan bruke det til hva de ønsker. Bakerst i denne oppgaven bes

Steg 2: Styr helikopteret

Vi skal nå lage et helikopter som vi kan styre rundt over kartet. Vi beg kontrollere helikopteret med piltastene.

Sjekkliste

Legg til en ny figur ved å klikke 🔹 under Figurer. Vi har brukt en annen figur du vil reise rundt med.

- Klikk i og skift navn på figuren til Helikopter. Sett også rotas ned.
- Vi begynner med å gjøre helikopteret mindre, samt sikre oss at

```
når klikkes
sett størrelse til 25 %
gå til x: 0 y: 0
```

Vi skal nå programmere at helikopteret kontrolleres med piltaste for alltid. Inne i denne evige løkken tester vi om piltastene er trykoden som flytter helikopteret oppover:

```
når klikkes

sett størrelse til 25 %

gå til x: 0 y: 0

for alltid

hvis tast pil opp trykket?

pek i retning 0 gå 2 steg
```

Test prosjektet

Klikk på det grønne flagget.

Starter en liten utgave av helikopteret omtrent midt på skjerme

Flytter helikopteret seg oppover når du trykker pil opp-tasten?
Skjer det noe når du trykker de andre piltastene?

Sjekkliste

Vi skal nå programmere de andre piltastene også.

Koden for å flytte helikopteret med de andre piltastene er veldig derfor kopiere denne! Høyreklikk på klossen hvis tast pil opg inn i for alltid-løkken. Gjenta til du har fire hvis-klosser. End

```
når 🦰 klikkes
sett størrelse til 25 %
gå til x: 0 y: 0
for alltid
  hvis tast pil opp ▼ trykket?
    pek i retning 0 T
    gå 2 steg
  hvis tast pil høyre trykket?
    pek i retning 90▼
    gå 2 steg
  hvis tast pil ned trykket?
    pek i retning 180*
    gå 2 steg
        tast pil venstre trykket?
     pek i retning -90*
     gå 2 steg
```


Test prosjektet

Klikk på det grønne flagget.

- Kan du bruke alle fire piltastene til å flytte helikopteret?
- Hva er det som bestemmer hvor fort helikopteret beveger seg? raskere eller saktere.

Utfordring: Hastighetsvariabel

Hvis du ser i skriptet så har vi gjentatt tallet 2 hele fire ganger. De fort helikopteret beveger seg.

Hvis du vil kan du prøve å lage en ny variabel som heter hastighe etter at det grønne flagget klikkes. Til slutt kan du bytte ut gå 2 s

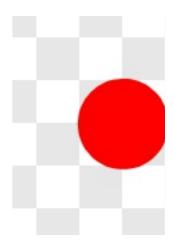
Steg 3: Legg til et reisemå

Nå som helikopteret kan fly rundt omkring i Norge kan vi gi spilleren e

- Vi skal nå tegne vår egen figur som vi vil bruke til å markere et

  Vi trenger bare en ganske liten sirkel. Velg en passende farge, for deretter sirkelverktøyet, og marker den fyllte sirkelen (ellipsen)
- Før vi begynner å tegne kan du forstørre tegningen din ved å treeksempel vil 800% forstørrelse passe bra. Hold inne skift -kna ruter stor. skift -knappen hjelper deg til å lage en helt rund sir

- Klikk på i og gi denne nye figuren navnet Sted.
- Dra denne nye sted-figuren til et sted på kartet du vil at skal væ reisemål, men du kan velge et annet sted om du vil.
- Vi trenger nå posisjonen til reisemålet vårt. Denne finner vi ved og y. Disse tallene kalles koordinater. I eksempelet under er ko kartet vi har lagt reisemålet.

Klikk på Skript -fanen. Vi skal nå lage koden som legger Sted - helikopteret reiser dit.

```
når klikkes

send melding Sted: Hønefoss

når jeg mottar Sted: Hønefoss

gå til x: 6 y: -112

vent til berører Helikopter ?

si Fant Hønefoss! i 2 sekunder
```

Legg merke til at i gå til-klossen bruker vi samme koordinate eget reisemål må du bytte disse tallene med de du fant.

Klikk på det grønne flagget.

- Er Sted -figuren der den skal være på kartet?
- Sier den Fant Hønefoss! (eller ditt reisemål) når helikopteret fl

Steg 4: Et nytt reisemål

La oss legge til et nytt reisemål vi kan reise til etter å ha besøkt det fø

- Flytt Sted -figuren til et nytt sted på kartet. Vi bruker Tromsø. F som sist.
- Legg til en melding nederst i Hønefoss -skriptet som kaller et ny stedet. Dette nye skriptet er veldig likt det første, så du bør høy og velge lag en kopi.

```
når jeg mottar Sted: Hønefoss

gå til x: 6 y: -112

vent til berører Helikopter ?

si Fant Hønefoss! i 2 sekunder

send melding Sted: Tromsø

gå til x: 103 y: 121

vent til berører Helikopter ?

si Fant Tromsø! i 2 sekunder
```

Bruk dine egne koordinater (og navn) også for det andre reisem

Test prosjektet

Klikk på det grønne flagget.

- Flytter reisemålet seg etter at du har funnet det første?
- Oppdager også det andre reisemålet at du finner det?

Steg 5: Skjul reisemålene

Foreløpig er ikke spillet veldig vanskelig: Alt du behøver å gjøre er å s skikkelig spill vil vi skjule den røde sirkelen, og heller bare fortelle spil

Vi vil først fortelle spilleren hvor han skal fly.

- Lag en ny variabel, ved å klikke på Data og deretter Lag en va gjelde For alle figurer.
- Legg merke til at det dukket opp en boks på kartet, Reis til 0 lett å lese.
- Nå kan vi oppdatere koden til Sted slik at den setter denne Res

```
når jeg mottar Sted: Hønefoss

gå til x: 6 y: -112

sett Reis til v til Hønefoss

vent til berører Helikopter v?

si Fant Hønefoss! i 2 sekunder

send melding Sted: Tromsø v
```

Endre også det andre reisemål-skriptet på samme måte:

```
når jeg mottar Sted: Tromsø

gå til x: 103 y: 121

sett Reis til til Tromsø

vent til berører Helikopter?

si Fant Tromsø! i 2 sekunder
```


Klikk på det grønne flagget.

- Fungerer fortsatt spillet som tidligere?
- Oppdaterer Reis til-variabelen seg slik du forventet?

Sjekkliste

Vi er nå klare til å skjule den røde sirkelen. Vi prøver først det enkleste

Legg til en skjul-kloss i oppstartskriptet på Sted-figuren.

```
når klikkes

skjul

send melding Sted: Hønefoss
```

Test prosjektet

Klikk på det grønne flagget.

- Blir den røde sirkelen borte?
- Hva skjer om du reiser til Hønefoss?

Hmm ... spillet oppdager ikke lengre at vi reiser til Hønefoss. Probleme berøre Helikopter -figuren. Vi må finne en annen måte å gjøre sirkele

I stedet for å skjule sirkelen helt vil vi heller gjøre den gjennoms kloss.

```
når klikkes

vis

sett gjennomsiktig effekt til 100

send melding Sted: Hønefoss
```

Vi har også lagt til en vis-kloss for å være på den sikre siden (viguren er skjult).

Klikk på det grønne flagget.

- Er fortsatt den røde sirkelen usynlig?
- Hva skjer nå om du reiser til Hønefoss?

Steg 6: Vis reisemålet ette

Det vil være kult å vise spilleren hvor reisemålet faktisk er etter at hu

La oss lage en ny melding, Fant sted, som vi kan sende hver g vi så bruke til å kjøre et skript hver gang vi finner et reisemål. E

```
når jeg mottar Sted: Hønefoss

gå til x: 6 y: -112

sett Reis til v til Hønefoss

vent til berører Helikopter v?

send melding Fant sted v og vent

send melding Sted: Tromsø v

gå til x: 103 y: 121

sett Reis til v til Tromsø

vent til berører Helikopter v?

send melding Fant sted v og vent
```

Når vi mottar Fant sted -meldingen vil vi vise hvor reisemålet fikke bare gjøre figuren synlig, vi må også stemple avtrykk av 1

```
når jeg mottar Fant sted 
sett gjennomsiktig effekt til 0
stemple avtrykk
sett gjennomsiktig effekt til 100
```


Klikk på det grønne flagget.

Dukker den røde sirkelen opp etterhvert som du finner reisemå	اڏ
---	----

Hva skjer om du starter spillet på nytt etter å ha funnet reisemå

Sjekkliste

For å være sikker på at avtrykkene (de røde sirklene) blir borte i klossen. Legg til en kloss på oppstart-skripet:

```
når klikkes

slett

vis

sett gjennomsiktig effekt til 100

send melding Sted: Hønefoss
```

- La oss også legge på en enkel lydeffekt når spilleren finner et re enkelt. Klikk først på Lyder -fanen og velg en ny lyd fra bibliotel bruke en annen lyd.
- Spill lyden når et sted blir funnet. Klikk Skript -fanen og legg ti

```
når jeg mottar Fant sted 
spill lyden rattle 
sett gjennomsiktig effekt til 0
stemple avtrykk
sett gjennomsiktig effekt til 100
```


Klikk på det grønne flagget.

- Blir de røde sirklene slettet når du starter spillet på nytt?
- Spilles det av en liten lyd når du finner et reisemål?

Steg 7: Tiden går

Vi skal nå gjøre spillet enda mere utfordrende ved å legge på en tidsb

- Klikk på Scene til venstre for figurene. Skript som skal gjelde fo på scenen. I dette tilfellet vil vi ha en variabel som teller ned hv bra eksempel på noe som tilhører hele spillet.
- Velg Data og Lag en variabel. Kall variabelen Tid. Legg mer gjelde for alle figurer.
- Når spillet starter vil vi gi spilleren litt tid. Dette gjør vi ved å se eksperimentere med andre tall. Deretter starter vi en løkke som

```
når klikkes

sett Tid v til 30

gjenta til Tid = 0

vent 1 sekunder
endre Tid v med -1

send melding Avslutt v
```

Legg merke til at vi også sender ut en ny melding Avslutt når

Lag et nytt skript på scenen som avslutter spillet.

Test prosjektet

Klikk på det grønne flagget.

- Starter tiden på 30 når spillet begynner?
- Telles tiden ned etterhvert?
- Avsluttes spillet (helikopteret kan ikke fly rundt lengre) når tider

Som en bonus kan vi også gi spilleren litt ekstra tid hver gang han fin

Lag et nytt skript på scenen som reagerer på meldingen Fant s

når jeg mottar Fant sted
endre Tid med 10

Steg 8: Flere steder å besø

Til sist vil vi legge til litt flere steder å besøke for å gjøre spillet mer st

For å legge til nye steder må vi bare gjøre det samme som vi gjorde ti er å kopiere kodeklossene vi allerede har lagd, og deretter endre på d

	Velg figuren	Sted	1.					
	\/i bar giart	Ctod	figuron	halt	aionnor	n ciletia	For S	aia

- Vi har gjort Sted -figuren helt gjennomsiktig. For å gjøre den syrden til i noe skript) klossen ta bort grafiske effekter i Utse slett -klossen i Penn -kategorien.
- Flytt den røde sirkelen til et nytt sted. Noter deg koordinatene v
- Høyreklikk på skriptet som begynner når jeg mottar Sted: Hø med navnet og koordinatene du fant ovenfor.
- Nedenfor har vi lagt til tre nye steder (samt lagt til en melding f disse, men kan gjerne inneholde andre navn og koordinater.

```
gå til x: 6 y: -112
sett Reis til ▼ til Hønefoss
send melding Fant sted og vent
send melding Sted: Tromsø
når jeg mottar Sted: Tromsø
gå til x: 103 y: 121
sett Reis til ▼ til Tromsø
vent til berører Helikopter ?
send melding Fant sted ▼ og vent
send melding Sted: Lillehammer 🔻
når jeg mottar Sted: Lillehammer 🔻
gå til x: 14 y: -94
sett Reis til v til Lillehammer
send melding Fant sted og vent
send melding Sted: Bergen 🔻
når jeg mottar Sted: Bergen 💌
gå til x: -52 y: -107
sett Reis til ▼ til Bergen
send melding Fant sted ▼ og vent
send melding Sted: Narvik 🔻
når jeg mottar Sted: Narvik 🔻
gå til x: 91 y: 90
sett Reis til ▼ til Narvik
vent til berører Helikopter ?
send melding Fant sted og vent
send melding Avslutt
```


Test prosjektet

Klikk på det grønne flagget.

Kan du reise innom alle stedene?

	Virker stedene	e å være riktig	ı plassert på	kartet?
--	----------------	-----------------	---------------	---------

Lagre prosjektet

Da er norgesturen vår ferdig!

Du kan nå utfordre venner og familie til å reise rundt omkring i Norge kan du trykke Legg ut øverst til høyre på skjermen.

Flere utfordringer

Det er alltid muligheter til å utvide spill, nedenfor har vi noen forslag.

Utfordring: Enda flere reisemål

Det er ingen begrensning på hvor mange reisemål du kan legge til Kanskje du kan besøke et sted i hvert fylke i Norge?

Utfordring: En skikkelig avslutn

Slik spillet er nå bare slutter helikopteret å fly enten når tiden er ut Kan du legge til en skikkelig avslutning? Denne bør gi spilleren tilbareisemålene eller tapte fordi tiden var ute.

En måte å gjøre dette på vil være å lage to nye meldinger Vant og henholdsvis etter at siste reisemål er funnet, og etter at tiden er ut norgeskartet, og deretter skrive en passende tekst på de nye bakg vunnet eller tapt.

Utfordring: Reisemål i tilfeldig r

Dette er en skikkelig utfordring! Slik det er nå kommer reisemålene rekkefølgen blir tilfeldig?

Det finnes ingen måte å sende ut tilfeldige meldinger i Scratch. De skal be spilleren reise til et reisemål, eller bare gå videre til neste r

Nedenfor er noen	hint om	hvordan	dette l	kan	gjøres.	Vær	opk
selv må lage.							

```
hvis tilfeldig tall fra 1 til Antall steder totalt > 1 eller berører for sett bruk sted vil nei ellers

sett bruk sted vil ja

når jeg mottar Sted: Hønefoss v
gå til x: 6 y: -112
sjekk sted
hvis bruk sted = ja

sett Reis til vil Hønefoss
vent til berører Helikopter v
send melding Fant sted v og vent
```

Klossen berører fargen brukes for å sjekke om vi allerede rødfarge på kartet.

- Siden dette vil hoppe over reisemål, er det viktig at det siste det første reisemålet igjen, i stedet for at spillet avsluttes ett
- Det blir også vanskeligere å vite når spilleren har funnet alle på er å bruke en ny variabel, for eksempel Antall steder f Når mange nok steder er funnet kan det sendes ut en Avslu

Hvordan lage egne kart

Til sist vil vi se på hvordan du kan reise rundt i egne kart eller andre k

Åpne nettleseren din og finn en søkemotor som for eksempel Go
Søk etter et kart du er interessert i, for eksempel Europakart . \
Når du finner et kart du synes ser bra ut, klikk på det slik at du l høyreklikke på kartet, og velge Lagre bilde eller noe som ligner.
Før du bruker kartet i et prosjekt du deler med andre, må du unganger vil det stå på nettsiden du fant kartet på at du kan bruke http://no.wikipedia.org/wiki/Fil:EUR_location_NOR.PNG). Andre geksempel ved å sende en e-post) for å undersøke om du kan brunedenfor.
Bakgrunner i Scratch skal helst ha oppløsningen 480 x 360 bilde ha denne oppløsningen. Det gjør som regel ingenting, fordi Scrabildet er mindre enn 480 x 360 vil Scratch fylle resten av bakgrudenne konverteringen kan du endre oppløsningen selv i et bilde eller Photoshop (Elements).
Les inn det nye kartet i Scratchprosjektet ditt på samme måte s ved å velge under Ny bakgrunn helt til venstre på skjermen
Lag reisemål basert på det nye kartet!

Opphavsrett

Sjekkliste

Noen har laget de kartene du finner på internett, og som regel vil o

det at de eier kartene. Det betyr at dersom du vil bruke kartene i e ut -knappen i Scratch), må du undersøke om dette er greit for de s

Mye materiell på internett, inkludert kartet vi har brukt i denne oppat du kan bruke materiellet så lenge du referer til dem som opprint Scratch. Klikk på Se prosjektsiden øverst til høyre. Du kommer d boksene heter Merknader og bidragsytere. Her kan du nevne der bruker.

Lisens: CC BY-SA 4.0 Forfatter: Geir Arne Hjelle